

Forslaget indebærer, at den, som lovligt har købt et maskinlæsbart edb-program, som er udgivet ved salg til almenheden, har ret til at fremstille sådanne kopier, som teknisk er nødvendige for, at det erhvervede program kan bruges, samt nødvendige reserve- og sikkerhedskopier. Derimod giver bestemmelsen ikke adgang til at foretage ændringer i programmet.

Bestemmelsen er udformet med sigte på, at det ikke skal være lovligt under nogen form at videresprede de med hjemmel i § 11 a fremstillede eksemplarer. Det foreslås derfor i 2. pkt., at sådanne eksemplarer ikke må udnyttes på anden måde, samt at retten til at udnytte de med hjemmel i § 11 a fremstillede eksemplarer bortfalder, når ejeren af det lovligt erhvervede eksemplar spreder dette videre. Det er således ikke tilladt at videresprede de fremstillede reserve- og sikkerhedskopier m.v. til andre, ligesom ejerens ret til at anvende disse bortfalder, hvis det erhvervede eksemplar viderespredes, uanset om der er tale om spredning til almenheden eller spredning inden for en privat kreds.

Adgangen for ejeren til at fremstille eksemplarer efter § 11 a bør være nøje begrænset til de formål, der angives i bestemmelsen. Der er således ikke ved § 11 a åbnet mulighed for, at en person eller virksomhed fx kan fremstille kopier med henblik på samtidig kørsel af det erhvervede program på flere datamater. Dette har ikke mindst betydning for virksomhedsrelaterede programmer, som sælges gennem detailhandelen, fx til bogføring, lagerstyring og tekstbehandling.

Bestemmelsen i § 11 a indebærer en fravigelse af den almindelige grundsætning, som er indeholdt i § 27, stk. 1, 2. pkt., hvorefter overdragelse af eksemplarer ikke indbefatter overdragelse af ophavsret. Bestemmelsen kan fraviges ved aftale. Sådanne aftaler må bedømmes efter de almindelige aftaleretlige regler og er kun bindende for parterne. Derimod kan rettighedshaveren ikke ved ensidige salgsklausuler eller lignende tilsidesætte bestemmelsen til ugunst for en erhverver af et eksemplar.

Ejerens adgang til ophavsretligt at disponere over det lovligt erhvervede programeksemplar følger lovens almindelige bestemmelser om spredning af eksemplarer, jf. §§ 2 og 23. Dette indebærer, at eksemplaret ikke lovligt kan spredes til almenheden ved udlån eller udlejning uden rettighedshaverens samtykke, jf. herved lovforslagets nr. 8 (§ 23, stk. 2, nr. 2).

Forslaget under nr. 5 må ses i sammenhæng med lovforslagets nr. 13 om en formodningsregel i lovens § 42 a, som angår situationer, hvor der med rettighedshaveren er truffet aftale om udnyttelse af et edb-program. Der henvises til bemærkningerne under nr. 13.

Til nr. 6

Den gældende § 22, stk. 1, giver Danmarks Radio eller radiofonierne på Færøerne og i Grønland mulighed for under visse nærmere betingelser at erhverve ret til udsendelse af beskyttede værker på basis af et såkaldt aftalicenssystem. Systemet indebærer, at institutionerne – under forudsætning af, at de har truffet aftale med repræsentative danske rettighedsorganisationer på et bestemt rettighedsområde – uden samtykke, men mod vederlag kan udsende værker af ikke-organiserede danske samt udenlandske rettighedshavere.

Formålet med forslaget er først og fremmest at give det nyoprettede fjernsynsforetagende TV 2 samme lettelser med hensyn til rettighedsclearingen af dets udsendelser, som gælder for Danmarks Radio og radiofonierne på Færøerne og i Grønland. Derudover åbnes der mulighed for, at også andre radio- og fjernsynsforetagender – efter en konkret administrativ vurdering – vil kunne drage nytte af en tilsvarende ordning. Det forudsættes herved, at kulturministeren ved anvendelsen af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse påser, at det pågældende radio- eller fjernsynsforetagende administrativt er i stand til at foretage den fornødne registrering af, hvilke værker der anvendes i deres udsendelser.

Til nr. 7

Den i 1985 gennemførte licensordning for kabelspredning m.v. af radio- og fjernsynsprogrammer har på enkelte punkter givet anledning til vanskeligheder i praksis. Det drejer sig bl.a. om spørgsmålet, hvem der er forpligtet til at udrede det samlede vederlag for spredningen af radio- og fjernsynsprogrammer over et radio- eller kabelanlæg. Af motiverne fremgår det, at det samlede ophavsretlige vederlagskrav efter § 22 a, stk. 2, påhviler den for et anlæg ansvarlige ejer, som har den faktiske og retlige dispositionsret over anlægget. På baggrund af det rejste spørgsmål finder ministeriet det rigtigst at foreslå, at det i selve lovteksten til § 22 a præciseres, at vederlagskravet påhviler ejeren af anlægget.

Undertiden sker programfordelingen over et kabelanlæg på basis af signaler, som modtages fra et overordnet signalfordelingsnet, som etableres af kommuner, telefonselskaber eller andre. I sådanne tilfælde er der intet til hinder for, at vederlagsbetalingen til rettighedshaverens fællesorganisation rent praktisk efter aftale kan foretages samlet af det overordnede fordelingsnet. Vederlagskravet påhviler imidlertid fortsat de selvstændige anlæg, som modtager signalerne fra det overordnede net. Opfylder de selvstændige anlæg ikke deres forpligtelser over for fællesorganisationen, vil det overordnede fordelings-